

Lokaal Addendum Sint-Niklaas

Regio-uitdagingen

In deze regio werden er uitdagingen per (gebundelde) persona geformuleerd. Die uitdagingen staan hier in volgorde van meest voorkomende persona in die regio plus de verrijking die zowel door lokale besturen, teamleiders VDAB en partnerorganisaties werd gegeven. De persona's vind je verder in dit document.

De regio-uitdagingen zijn:

- **Regio-uitdaging 1**

In onze regio verblijven heel wat **kwetsbare werkzoekenden** en **niet beroepsactieven** die zich in een **complexe tot zeer complexe situatie en op het kruispunt van verschillende drempels** bevinden. Deze groep wordt gekenmerkt door een **zeer grote diversiteit** wat betreft **leeftijd** (jong volwassenen tot 55-plussers), **herkomst** (inwoners met en zonder migratieachtergrond, intra-Europese migranten en derdelanders, zowel oud- als nieuwkomers), **gezinssituatie** (éénoudergezinnen, alleenstaande moeders/vaders,...), **inkomenssituatie** (van verschillende uitkerings-statuten, over occasioneel werk tot geen inkomen) en **werkloosheidsduur**. Deze burgers krijgen vaak te maken met een variërende combinatie van: een **beperkt** (sociaal) **netwerk**, **lage scholingsgraad**, **psychische kwetsbaarheden**, **taalbarrières**, **instabiele thuis- en woonsituatie (dakloosheid)** en hebben **beperkte sociale en/of professionele vaardigheden**.

Kenmerkend is dat ze door hun **financiële kwetsbaarheid** en **minimale sociale en culturele participatie** vaak stuiten op **structurele problemen** als **kinderopvang**, **mobilitetsproblemen** en vaak niet de weg vinden naar **juiste dienstverlening**. Bovendien hebben sommigen niet altijd toegang tot **digitale media** of te weinig kennis om ermee aan de slag te gaan (**digibeten**).

Vaak hebben ze een (niet realistische) **arbeidswens** en bovendien is deze beperkt inzetbaar door ontbrekende competenties als een **gebrek aan taalkennis** of door **inactiviteitsval of beperkte werkervaring**. Ze zijn vaak **teleurgesteld in instanties** door negatieve ervaringen en hebben **beperkte coping skills** om hiermee om te gaan. Ze missen vaak de **draagkracht en mentale ruimte** om hun leven opnieuw richting te geven of dienstverlening toe te laten en/of te vertrouwen. Vaak is er sprake van een parcours van **ontgoocheling door verkeerde verwachtingen** in overheidsinstanties- waardoor ze **weerstand** ervaren hun traject terug aan te vatten.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Anderen hebben de motivatie en beschikken over nodige basiscompetenties maar botsen op hun niet tot laaggeschooldheid in combinatie met onkunde Nederlands door het **ontbreken van het nodige leerpotentieel** om de taal te verwerven.

We merken dat een deel van deze groep door de multiple drempels waar ze mee worstelen vaak in contact komt met **justitie** en bijkomend een **detentieverleden** heeft. Dit kan zorgen voor stigmatisering en **bijkomende drempels bij hun integratie en participatieproces** in de samenleving. Hoe zorgen we voor gelijkwaardige participatie op verschillende levensdomeinen zoals onderwijs, huisvesting, welzijn, vrije tijd, tewerkstelling, enz? Hoe kunnen we hun drive om zichzelf en hun kinderen een betere toekomst te geven, te ondersteunen en uitbouwen binnen een werking die samen met hen stappen kan zetten naar **participatie** zowel in de **samenleving** als op de **arbeidsmarkt** die zowel gericht is op **sociale als economische inclusie**?

● Regio-uitdaging 2

In onze regio woont een grote groep jongeren (18- 30 jarigen) met **multiple drempels en een instabiele thuissituatie**. Ze kampen met **psychische kwetsbaarheden, ontbreken een (sociaal) netwerk**, kennen weinig structuur in hun dagdagelijkse leven, hebben **huisvestingsproblemen**, worstelen vaak met **verslavingsproblematiek** en hebben **financiële zorgen**. Deze groep heeft vaak een **instabiele thuissituatie** en groeide op in **generatie armoede**. Dit zorgt ervoor dat deze jongeren **weinig mentale ruimte** en vaak **inherente weerstand en onveiligheid** ervaren in intensieve trajecten naar sociale en economische inclusie.

We merken dat een deel van deze groep jongeren weinig aansluiting vindt door hun **migratieachtergrond of status als vluchteling of asielzoeker** waardoor zij op het **kruispunt** van tal van drempels staan die hun traject bemoeilijken. Zij kampen met bijkomende drempels als **isolement**, een weinig realistisch job perspectief, weinig **talenkennis** en **cultuurverschillen** die bijdragen aan een cyclus van **begeleidings- weerstand en moeheid**. Naargelang hun geschiedenis en persoonlijk traject hebben zij mogelijks te maken met specifieke psychische kwetsbaarheden.

Door de combinatie van deze factoren constateren we dat een deel van deze jongeren in contact komen met **justitie**, en worstelen met de consequenties van een **detentieverleden**.

Hoe kunnen we deze jongeren met algemene, specifieke, persoonlijke en structurele drempels maar met een vaak onaangesproken drive om deel te nemen aan de maatschappij begeleiden, ondersteunen? Dit binnen een traject die inzet op zowel **sociale als economische inclusie**? Met andere woorden Hoe zorgen we voor gelijkwaardige participatie op verschillende levensdomeinen zoals onderwijs, huisvesting, welzijn, vrije tijd, tewerkstelling, enz?

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Persona's

Nadya

"Ik wil het beter doen in het
leven"

Begeleidingsvraag:

Help me de stabiliteit te vinden die nodig is om
mijn leven en dat van mijn kind uit te bouwen.

motivatie

Een betere toekomst voor mezelf
en mijn kind.

Context:

Nadya is een 29 jarige jonge vrouw met een migratie achtergrond. Ze woont in een kleine provinciestad bij haar huidige vriend na een lange periode van dakloosheid nadat ze niet langer bij haar moeder kon inwonen. Momenteel is ze zwanger van haar tweede kind, thuis is de situatie vaak geladen omdat haar vriend het vaderschap betwist. Ze heeft dochter van 5 die verblijft in een pleeggezin. Via de jeugdrechter werd er een basiskregeling opgestart maar Nadya komt niet altijd opdagen waardoor ze deze dreigt te verliezen.

Nadya gebruikt recreatief harddrugs, ook tijdens haar zwangerschap, ze geeft aan dat ze het moeilijk heeft om nee te zeggen onder sociale druk. In het verleden was ze in opname in een psychiatrisch centrum maar zette zelf de begeleiding stop.

Ze nam zelf contact op met het OCMW om haar financiële situatie (schulden) op orde te stellen en stelt ook de vraag naar begeleiding op het vlak van kinderopvang, mobiliteit en werk. Ze wil graag haar tweede kind meer kans geven en een betere plek om op te groeien. Ondanks haar motivatie is het voor Nadya vaak moeilijk om te voldoen aan de verwachtingen die haar worden opgelegd. Ze wordt snel boos en weet niet hoe ze haar emoties moet uiten of reguleren.

Nadya behaalde geen diploma middelbaar onderwijs weinig tot geen werkervaring. Trajecten bij VDAB liepen steeds uit op een sissar.

Sociaal netwerk

Nadya woont in bij haar vriend die voor haar een stabiliserende factor is in haar leven ondanks de conflicten die zich af en toe voordoen. Ze heeft sporadisch contact met haar moeder. Ze heeft weinig tot geen vrienden door terugkerende conflicten.

Drempels

slechte woonkwaliteit
 schuldenlast
 digibet
 discriminatie
 vooroordelen
 laaggeschoold
 mobiliteitsproblemen
 gezinslast
 administratie - avers
 beperkt sociaal netwerk
 taalbarrière
 analfabetisme
 weinig cultuurparticipatie
 weinig zelfvertrouwen
 weinig zelfreflectie
 generatie armoede

medische factoren
 fysieke beperking
 cognitieve beperking
 psychische kwetsbaarheden
 inactiviteitsval
 financiële kwetsbaarheid
 familiale problemen
 intra familiaal geweld
 beperkte soft skills
 maatschappelijke attitudes
 beperkte copingskills
 verslavingsproblematiek
 stressgevoelig
 migratie- achtergrond
 ADL

Regio:
Waasland

Huidige belevens van de dienst:

Gedwongen hordeloper: niet kunnen door randvoorwaarden

Nadya wil graag geholpen worden door de dienstverlening maar heeft niet altijd de mental ruimte of draagkracht om zelfstandig stappen te zetten in haar leven. Haar gevoel bij de dienstverlening gaat van hoopvol en enthousiast tot boos, gefrustreerd. Deze emoties zorgen voor moedeloosheid en gelatenheid.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Albena

**"Mijn kinderen zijn mijn
prioriteit"**

Context:

Albena is een 36 jarige, gescheiden, alleenstaande vrouw van Bulgaarse afkomst met 5 kinderen. Er is geen co-ouderschap maar de vader komt wel vaak langs en er is een goede verstandhouding.

Ze woont met haar kinderen in een sociale woning op het platteland in een klein dorp met beperkt openbaar vervoer. Financieel heeft ze geen problemen. Albena heeft een rijbewijs en een auto en kan zich dus makkelijk verplaatsen. En hoewel haar financiële situatie niet slecht is, is het een extra kost waar ze rekening moet mee houden.

Ze heeft geen opvang voor de kinderen omdat ze in conflict kwam met de reguliere kinderdagverblijven. Privé kinderdagverblijven vindt Albena te duur.

Albena heeft een onregelmatig cv door vele zwangerschappen en weigert trajecten die omwraamt omdat ze geen betaalbare kinderopvang heeft. Ze stelt zich niet flexibel en is in wezen niet geïnteresseerd in activering omdat de werk- en zorgtaken niet te combineren vallen met de arbeidsvoorwaarden van een job.

Sociaal netwerk

Albena heeft weinig tot geen sociaal netwerk, haar gezin is haar prioriteit en daar focust ze zich op.

De begeleiding die ze ontvangt bij het OCMW is vooral gericht op financiële ondersteuning en minder op activering naar werk.

Drempels

slechte woonkwaliteit
schuldenlast
digibeeft
discriminatie
vooroordelen
laaggeschoold
mobiliteitsproblemen
gezinslast
administratie - avers
beperkt sociaal netwerk
taalbarrière
analfabetisme
weinig cultuurparticipatie
weinig zelfvertrouwen
weinig zelfreflectie

medische factoren
fysieke beperking
cognitieve beperking
psychische kwetsbaarheden
juridische problemen
detentieverleden
inactiviteitsval
financiële kwetsbaarheid
familiale problemen
intra familiaal geweld
beperkte soft skills
maatschappelijke attitudes
beperkte copingskills
verslavingsproblematiek
stressgevoelig
migratie- achtergrond
ADL

Regio: Waasland

Begeleidingsvraag:

Help me financieel alles in goede banen te leiden.
Help me in te zien dat activering waardevol is.

motivatie

**Ik wil mijn kinderen een mooie
toekomst geven!**

Huidige belevenis van de dienst:

Wantrouwige buitenstaander

Albena lijkt alleen behoefte te hebben aan de dienstverlening van het OCMW op financieel gebied en is daar tevreden over. Ze houdt de boot naar activering af omdat ze het een te groot risico vindt en haar veel stress bezorgd. Ze heeft het moeilijk en wordt boos als ze voor keuzes wordt gezet en gewezen wordt op haar plichten als leefloongerechtigde. De begeleiding frustreert haar omdat ze het gevoel heeft dat ze voor voldongen feiten komt te staan en zich in het nauw gedreven voelt.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Bart

"Ik kan dit niet alleen"

Begeleidingsvraag:

Help me mijn leven op de rails te krijgen zowel financieel, emotioneel als sociaal.

motivatie

Ik wil mijn leven op de rails krijgen!

Context:

Bart is een 30 jarige alleenstaande man zonder vast adres in de omgeving van een kleine centrumstad. Momenteel verblijft hij bij zijn zus maar dit is geen oplossing op lange termijn.

Bart ontvangt een leefloon maar dreigt deze te verliezen omdat hij zijn afspraken niet nakomt. Hij heeft schulden en is al jaren in schuldbemiddeling bij het OCMW. Hij ervaart zichzelf en de situatie als hopeloos.

Bart groeide op in generatie-armoede en ontving nooit adequate ondersteuning van zijn ouders of directe omgeving. Hij groeide op in een instelling en kwam al vroeg in het drugsmilieu terecht. Hij zocht zijn toevlucht in harddrugs en kampt als gevolg hiervan met talloze gezondheidsproblemen. Hij gebruikt geen harddrugs meer maar dagelijks rookt hij nog wiet. Hij heeft een ongezonde levensstijl en ziet er vaak onverzorgd uit.

Hij heeft twee kinderen uit een vorige relatie waar hij graag contact mee zou hebben maar zijn ex vrouw weigert op dit moment elke vorm van contact. Dit zorgt gevoelens van verdriet, machteloosheid, teleurstelling, etc.

Sinds kort heeft hij een nieuwe vriendin die hem stimuleert om aan zichzelf en zijn situatie te werken. Dit geeft hem een nieuwe impuls om het roer om te gooien maar het blijft vooralsnog een preciaire onderneming met veel valkuilen.

Sociaal netwerk

Bart heeft amper een sociaal netwerk maar slaagt er ondanks zijn thuis- en dakloosheid toch in contact te houden met het OCMW en enkele familieleden (eg. zus) en heeft sinds kort een nieuwe vriendin waardoor hij gemotiveerd wordt om zijn leven een nieuwe wending te geven. Hij blijft echter psychisch kwetsbaar en dit heeft een grote impact op zijn capaciteit om afspraken en relaties te onderhouden, met alle gevolgen van dien.

Drempels

slechte woonkwaliteit
schuldenlast
digi-beet
discriminatie
vooroordelen
laaggeschoold
mobiliteitsproblemen
gezinslast
administratie - avers
beperkt sociaal netwerk
taalbarrière
analfabetisme
weinig cultuurparticipatie
weinig zelfreflectie

medische factoren
fysieke beperking
cognitieve beperking
psychische kwetsbaarheden
juridische problemen
detentieverleden
inactiviteitsval
financiële kwetsbaarheid
familiale problemen
intra familiaal geweld
beperkte soft skills
maatschappelijke attitudes
beperkte copingskills
verslavingsproblematiek
stressgevoelig
migratie- achtergrond

Regio: Waasland

Huidige belevenis van de dienst:

Ontmoedigde buitenstaander

Bart ervaart de dienstverlening als positief maar heeft moeite om deze te vertrouwen. De ondersteuning die hij krijgt vindt hij betekenisvol maar hij voelt zich ook steeds te kort schieten omdat hij er niet in slaagt de kansen die hij krijgt aan te pakken. Dit zorgt voor moedeloosheid, verdriet, ontgoocheling en boosheid die zich voornamelijk naar zichzelf richt.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Chadia

"Ik wil vooruit maar ik zit vast"

Context:

Chadia immigreerde op haar achttiende uit Marokko naar België om te huwen.
Het huwelijk werd gekenmerkt door intra familiaal geweld en eindigde in een scheiding. Als gevolg van het misbruik kampt Chadia met psychische problemen en is er een vermoeden van PTSS. Ze zoekt hier geen hulp voor terwijl ze er waarschijnlijk wel baat bij zou hebben.
Chadia is een alleenstaande mama van 35 met drie kinderen (1 peuter en 2 kinderen in de basisschool), één van de kinderen heeft een beperking. Ze wonen in een kleine woning op het platteland en hebben het financieel niet breed. Chadia heeft geen werkervaring en geen recht op een RVA uitkering omdat ze voor haar scheiding huisvrouw was.
Ze wil graag een deeltijdse job vinden om haar financiële situatie te verbeteren maar kan zich moeilijk neerleggen bij het feit dat deeltijds werk deze zorg niet substantieel zal veranderen. Dit besef zorgt voor frustraties, kwaadheid en moedeloosheid.
Ze heeft geen rijbewijs en is laaggeschoold en kan niet lezen of schrijven. Chadia is een fantastische kok, ze vindt ook redelijk makkelijk werk maar geeft er altijd snel de brui aan door conflicten op de werkvloer of teleurstelling bij uitbetaling loon.

Sociaal netwerk

Chadia heeft weinig contact met familie, vrienden of kennissen. Ze voelt zich nergens op haar plek en voelt zich niet aanvaard door de andere ouders die ze ontmoet op de school van de kinderen. Ze heeft het gevoel een buitenstaander te zijn en voelt zich geïsoleerd, eenzaam.
Chadia wordt begeleid door het OCMW ter administratieve ondersteuning en door een VDAB bemiddelaar voor haar traject naar werk.

Drempels

slechte woonkwaliteit
schuldenlast
digi-beet
discriminatie
vooroordelen
laaggeschoold
mobiliteitsproblemen
gezinslast
administratie - avers
beperkt sociaal netwerk
taalbarrière
analfabetisme
weinig cultuurparticipatie
weinig zelfvertrouwen
weinig zelfreflectie

medische factoren
fysieke beperking
cognitieve beperking
psychische kwetsbaarheden
juridische problemen
detentieverleden
inactiviteitsval
financiële kwetsbaarheid
familiale problemen
intra familiaal geweld
beperkte soft skills
maatschappelijke attitudes
beperkte copingskills
verslavingsproblematiek
stressgevoelig
migratie- achtergrond
ADL

Regio: Waasland

Begeleidingsvraag:

Help me een halftijdse job te vinden en help me de weg vinden naar psychologische hulpverlening.

motivatie

Wil haar financiële situatie verbeteren

Huidige belevenis van de dienst:

Wantrouwig buitenstaander

Het begeleidingstraject van Chadia wordt gekenmerkt door een risico tot afhaken bij tegenslag en een grote stressgevoeligheid. Er is veel weerstand om zich flexibel op te stellen en Chadia heeft onrealistische verwachtingen. Door de lange inactiviteit vormen de soft skills die nodig zijn om aan de slag te gaan een probleem.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Jeremy

"Ik wil zin geven aan mijn
leven"

Begeleidingsvraag:

Help me mijn leven op de rails te krijgen zowel
financieel, emotioneel als psycho-sociaal.

motivatie

Stabiliteit voor mijn kinderen en
mezelf

Context:

Jeremy is een 42 jarige alleenstaande man met twee kinderen van 8 en 12 die om de twee weken bij hem verblijven. Hij woont in een appartement met twee slaapkamers in een kleine provinciestad. Hij dreigt uit zijn woning te worden gezet omdat hij kampt met financiële problemen en dus laattijdige betalingen.

Jeremy kampt met een ernstige depressie sinds zijn scheiding. Na de scheiding verloor hij alle moed om zijn leven zonder zijn vrouw opnieuw op te bouwen. Hij was niet meer in staat om te werken, isoleerde zich, verwaarloosde zichzelf, etc. Hierdoor ging zijn café failliet, met schulden als gevolg. Een zware klap voor Jeremy en een vicieuze cirkel waar hij niet lijkt uit los te kunnen breken. Hij verloor zijn netwerk en raakte op bijna alle levensdomeinen.

Zijn kinderen zijn de reden waarom hij nu terug stappen probeert te zetten naar activering. Hij werd via CAM (waar hij psychologische ondersteuning zocht) aangemeld bij OCMW om schuldbemiddeling te starten. Hij heeft nood aan structuur, 5 op 1 begeleiding die stapje voor stapje alle randvoorwaarden aanpakt.

Sociaal netwerk

Jeremy heeft weinig tot geen sociaal netwerk, sporadisch contact met zijn ex vrouw, hij krijgt geen hulp van familie. Zijn vrienden en kennissen ziet hij sinds zijn faillissement en depressie niet meer, hij staat er ook niet voor open, hij schaamt zich.

Drempels

slechte woonkwaliteit
 schuldenlast
 digibeet
 discriminatie
 vooroordelen
 laaggeschoold
 mobiliteitsproblemen
 gezinslast
 administratie - avers
 beperkt sociaal netwerk
 taalbarrière
 analfabetisme
 weinig cultuurparticipatie
 weinig zelfvertrouwen
 weinig zelfreflectie
 generatie armoede

medische factoren
 fysieke beperking
 cognitieve beperking
 psychische kwetsbaarheden
 juridische problemen
 detentieverleden
 inactiviteitsval
 financiële kwetsbaarheid
 familiale problemen
 intra familiaal geweld
 beperkte soft skills
 maatschappelijke attitudes
 beperkte copingskills
 verslavingsproblematiek
 stressgevoelig
 migratie- achtergrond
 ADL

Regio: Waasland

Huidige belevens van de dienst:

Ontmoedigde buitenstaander

Jeremy ervaart de dienstverlening als positief maar heeft moeite om deze te vertrouwen. De ondersteuning die hij krijgt vindt hij betekenisvol maar hij voelt zich ook steeds te kort schieten omdat hij er niet in slaagt de kansen die hij krijgt aan te pakken. Dit zorgt voor moedeloosheid, verdriet, ontgoocheling en boosheid die zich voornamelijk naar zichzelf richt.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Jordy

"Ik sta met mijn rug tegen de
muur."

Begeleidingsvraag:

Help me mijn leven op de rails te krijgen zowel
financieel, emotioneel als sociaal.

motivatie

**Ik kan niet in deze put blijven
zitten!**

Context:

Jordy is een 27 jarige jongeman. Hij woont alleen in een huurwoning van slechte kwaliteit in een dorp met beperkt openbaar vervoer. Tot vorig jaar woonde hij bij zijn moeder maar moest het huis uit wegens aanhoudende conflicten die voornamelijk te maken hadden met zijn gokverslaving. Tot oversmaat van ramp is zijn woning onbewoonbaar verklaard en dreigt hij dakloos te worden.

Jordy ontvangt een leefloon van het OCMW en heeft een hoop schulden als gevolg van zijn gokverslaving.

Jordy groeide op in generatie-armoede en ontving nooit adequate ondersteuning van zijn ouders. Zijn vader overleed door een arbeidsongeval waardoor Jordy geen zwaar werk durft te doen. Bovendien heeft hij een cognitieve beperking en behaalde alleen een diploma lager onderwijs. Hij heeft geen rijbewijs, weinig tot geen werkervaring en geringe opleidingsmogelijkheden.

Hij ervaart zichzelf en de situatie als hopeloos en uitzichtloos kampt met symptomen van depressie waarvoor hij op dit moment nog geen hulp zoekt of krijgt. Dit zorgt gevoelens van verdriet, machteloosheid, teleurstelling, etc.

Sociaal netwerk

Jordy heeft een netwerk die zich beperkt tot enkele vrienden die ook in het gokmilieu zitten. Hij heeft sporadisch nog contact met zijn moeder. Hij heeft op regelmatige basis contact met het OCMW i.h.v. zijn schulden.

Drempels

slechte woonkwaliteit

schuldenlast

digibee

discriminatie

vooroordelen

laaggeschoold

mobilitetsproblemen

gezinslast

administratie - avers

beperkt sociaal netwerk

taalbarrière

analfabetisme

weinig cultuurparticipatie

weinig zelfvertrouwen

weinig zelfreflectie

medische factoren

fysieke beperking

cognitieve beperking

psychische kwetsbaarheden

juridische problemen

detentieverleden

inactiviteitsval

financiële kwetsbaarheid

familiale problemen

intra familiaal geweld

beperkte soft skills

maatschappelijke attitudes

beperkte copingskills

verslavingsproblematiek

stressgevoelig

migratie- achtergrond

Regio: Waasland

Huidige belevenis van de dienst:

Tekortschietende belofte

Jordy ervaart de dienstverlening als zijn laatste mogelijkheid om zijn leven op de rails te krijgen. Hij vindt er structuur en steun maar ook frustratie en verdriet omdat hij zo weinig kansen ziet voor zichzelf en de begeleiding niet altijd kan ondersteunen op de levensdomeinen die eerst moeten worden aangepakt.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Marcel

"Ik wil opnieuw beginnen."

Begeleidingsvraag:

Help me mijn weg vinden naar mezelf en in de samenleving.

motivatie

Ik wil in mezelf geloven, trots kunnen zijn!

Context:

Marcel is een 24-jarige jongeman. Hij woont alleen in een huurwoning van een sociaal verhuurkantoor in een provincie stad. t in een dorp met beperkt openbaar vervoer. Hij is gescheiden en heeft een zoon van drie die hij om de twee weken ziet.

Marcel had een moeilijke jeugd, hij werkt fysiek mishandeld door zijn vader die zelf kampte met psychische problemen. Marcel greep al vroeg naar drugs om zijn gezinssituatie te ontvluchten en kwam hierdoor meerdere malen in contact met justitie. Hij krijgt binnenkort een enkelband en wordt zijn leefloon vervangen door een leefvergoeding.

Sinds kort heeft hij een nieuwe vriendin en dat is voor hem een motivatie om zijn leven terug op de rails te krijgen. Hij wil stoppen met zijn druggebruik maar aangezien hij dit gebruikt als coping mechanisme voor zijn angstaanval is dit een bijzonder moeizaam proces die allerlei onderliggende psychische klachten blootlegt.

Marcel is kortgeschoold en heeft een klein beetje werkervaring in de horeca. Hij heeft verschillende activeringstrajecten en korte jobs geprobeerd die hij nooit lang vol houdt.

Hij ervaart zichzelf en de situatie als hopeloos en uitzichtloos kampt met symptomen van depressie waarvoor hij op dit moment nog geen hulp voor zoekt of krijgt. Dit zorgt gevoelens van verdriet, machteloosheid, teleurstelling, etc.

Sociaal netwerk

Marcel heeft weinig tot geen netwerk. Hij heeft sporadisch nog contact met zijn moeder en ziet zijn nieuwe vriendin regelmatig.

Hij heeft op regelmatige basis contact met het OCMW i.k.v. zijn schulden en opstart activering en zoektocht naar werk.

Drempels

slechte woonkwaliteit
schuldenlast
digibee

discriminatie

vooroordelen

laaggeschoold

mobilititsproblemen

gezinslast

administratie - avers

beperkt sociaal netwerk

taalbarrière

analfabetisme

weinig cultuurparticipatie

weinig zelfvertrouwen

weinig zelfreflectie

medische factoren

fysieke beperking

cognitieve beperking

psychische kwetsbaarheden

juridische problemen

detentieverleden

inactiviteitsval

financiële kwetsbaarheid

familiale problemen

intra familiaal geweld

beperkte soft skills

maatschappelijke attitudes

beperkte copingskills

verslavingsproblematiek

stressgevoelig

migratie- achtergrond

Regio: Waasland

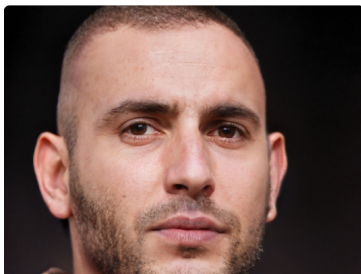

Huidige belevenis van de dienst:

Gedwongen hordeloper: beperkte draagkracht en energie, teveel randvoorwaarden

Marcel ervaart de dienstverlening als zijn laatste mogelijkheid om zijn leven op de rails te krijgen. Hij ervaart de begeleiding als heel confronterend wat voor kwaadheid, frustratie, onzekerheid en gevoelens van inadequaatie. De kleine stapjes die in de begeleiding worden gezet zijn voor hem een lichtpuntje en geven hem sporadisch hoop op een betere toekomst.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Mo

**"Mijn dochter komt op de
eerste plaats"**

Context:

Mo is een alleenstaande 38 jarige Belg met een migratie achtergrond. Hij woont in een sociale woning met zijn dochter van 9. Hij is een verantwoordelijke vader en draagt goed zorg voor zijn dochter en probeert een goede thuissituatie te creëren.

Mo werkte vroeger als lasser maar zag zich genoodzaakt zijn werk op te geven omdat hij de pallatieve zorg voor zijn vrouw op zich nam. Na haar overlijden gleed Mo af in een depressie waarvoor hij nog steeds psychologische hulp nodig heeft. Hij ontvangt een leefloon.

Mo kwam in aanraking met justitie naar aanleiding van agressie-incidenten en verbleef voor zijn huwelijk een tijdje in de gevangenis.

Mo ziet de toekomst somber in, hij vindt zijn situatie uitzichtloos. Het is moeilijk voor hem om te reflecteren over zijn soft skills die vaak te wensen over laten.

Sociaal netwerk

Mo heeft weinig contact met familie, vrienden of kennissen. Hij leeft eerder geïsoleerd maar heeft af en toe contact met zijn buurvrouw die ook af en toe op zijn dochter kan passen.

Mo is in begeleiding bij zowel een trajectbegeleider van OCMW als een bemiddelaar IDV van VDAB.

Drempels

financiële kwetsbaarheid
inactiviteitsval
slechte woonkwaliteit
schuldenlast
digibeeft
mobiliteitsproblemen
laaggeschoold
gezinslast
administratie - avers
beperkt sociaal netwerk
taalbarrière
analfabetisme
weinig cultuurparticipatie
weinig zelfvertrouwen
weinig zelfreflectie
stressgevoelig

medische factoren
fysieke beperking
cognitieve beperking
psychische kwetsbaarheden
juridische problemen
detentieverleden
familiale problemen
vooroordelen
discriminatie
intra familiaal geweld
beperkte soft skills
maatschappelijke attitudes
beperkte copingskills
verslavingsproblematiek

Regio: Waasland

Begeleidingsvraag:

*Help me te reflecteren over mijn
attitude en de ernst van mijn
depressie.*

motivatie

**Een mooie toekomst creëren voor
mijn dochter.**

Huidige belevenis van de dienst:

Ontmoedigde buitenstaander

Het traject bij de dienstverleners wordt gekenmerkt door onverschilligheid, gelatenheid, stressgevoeligheid, niet flexibel, onrealistische verwachtingen, ... De teleurstellingen stapelen zich op en Mo voelt zich niet gezien, ervaart veel mentale druk tijdens het begeleidingsproces.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Nora

"Help me voor mijn kinderen te
zorgen"

Context:

Nora is een 36 jarige, gescheiden, alleenstaande vrouw. Ze heeft twee kinderen van 8 en 13 jaar, de jongste volgt les in het bijzonder onderwijs. Er is geen co-ouderschap met de twee papa's van haar kinderen. De kinderen zien hun vader sporadisch

Ze woont met haar kinderen in een noodwoning in een kleine provincie stad, een stabiele woonst vinden is momenteel prioritaair omdat dakloosheid dreigt. Dit zorgt voor heel veel stress bij Nora waardoor ze basale zaken zoals eten, propere kleren, afspraken, etc. vergeet.

Ze heeft een grote schuldenlast en zit nog twee jaar in collectieve schuldbemiddeling.

Nora werd als kind slachtoffer van seksueel misbruik door een familielid en kampt met onverwerkt trauma en een constante angst om een slechte moeder te zijn. Er is een vermoeden van psychische maar voorlopig is er geen psychologische ondersteuning.

Ze heeft moeite met emotieregulatie en kan haar gevoelens moeilijk uiten. Nora schiet snel in de verdediging en uit haar frustraties door snel te roepen en voortdurend in discussie te gaan met anderen.

Sociaal netwerk

Nora's netwerk beperkt zich tot haar ex partners en enkele ouders van de school van haar kinderen. Echte vrienden heeft ze niet en is daar naar eigen zeggen ook niet naar op zoek. Een stabiele factor is de MA bij het OCMW. Het traject bij VDAB staat on hold wegens teveel randvoorwaarden.

Drempels

slechte woonkwaliteit

schuldenlast

digibeeft

discriminatie

vooroordelen

laaggeschoold

mobilititeitsproblemen

gezinslast

administratie - avers

beperkt sociaal netwerk

taalbarrière

analfabetisme

weinig cultuurparticipatie

weinig zelfvertrouwen

weinig zelfreflectie

generatie armoede

medische factoren
fysieke beperking
cognitieve beperking
psychische kwetsbaarheden
juridische problemen
detentieverleden
inactiviteitsval
financiële kwetsbaarheid
familiale problemen
intra familiaal geweld
beperkte soft skills
maatschappelijke attitudes
beperkte copingskills
verslavingsproblematiek
stressgevoelig
migratie- achtergrond
ADL

Regio: Waasland

Begeleidingsvraag:

Help me financiële, psychische en sociale stabiliteit vinden waardoor ik beter voor mezelf en dus ook voor mijn kinderen kan zorgen.

motivatie

Ik wil mijn kinderen een mooie toekomst geven!

Huidige belevenis van de dienst:

Gedwongen Hordeloper: Te weinig draagkracht en energie, teveel randvoorwaarden om stappen te zetten naar activering.

Nora lijkt alleen behoefte te hebben aan de dienstverlening van het OCMW op financieel gebied en is daar tevreden over. Ze houdt de boot naar activering af omdat ze het een te groot risico vindt en haar veel stress bezorgd. Ze heeft het moeilijk en wordt boos als ze voor keuze's wordt gezet en gewezen wordt op haar plichten als leefloongerechtigde. De begeleiding frustreert haar omdat ze het gevoel heeft dat ze voor voldongen feiten komt te staan en zich in het nauw gedreven voelt.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Pavel

"Ik wil een mooie toekomst"

Begeleidingsvraag:

Help me houvast vinden
Help me te hulp en mezelf te aanvaarden?.

motivatie

Ik wil zelfstandig zijn en contact
met mijn zoon.

Context:

Pavel is een 22 jarige Roma man uit Slowakije die sinds enkele jaren legaal in België verblijft. Hij woont bij zijn oma en opa in een kleine provinciestad en heeft geen financiële problemen. Hij heeft een kind van 2 jaar maar heeft geen contact met moeder noch kind om onduidelijke redenen.

Pavel spreekt, leest en schrijft weinig tot geen Nederlands. Okan onderwijs werd vroegtijdig stopgezet om onduidelijke redenen. Hij is ingeschreven voor lessen Nederlands maar gaat niet vaak naar de les.

Pavel heeft geen contact meer met zijn ouders en broers en zussen door een conflict met zijn schoonbroer. Hij werd meerdere keren ernstig fysiek mishandeld met ziekenhuisopnames tot gevolg. Hij durft hardop ook niet meer op pieken komen waar veel mensen zijn, ook niet in de fitness waar hij vroeger een uitlaatklep vond. Pavel vertoont symptomen van PTSS en depressie, die zich voornamelijk uiten in gegeneraliseerde angst en vernijding van eender welke sociale situatie. De drempel om psychologische begeleiding te starten is momenteel te hoog.

Pavel geeft de indruk zichzelf te verwaarlozen en ondanks zijn enthousiasme over de vele begeleidingen die worden opgestart houdt hij deze niet vol.

Sociaal netwerk

Pavel heeft op dit moment alleen contact met zijn opa en oma, hij heeft geen contact met de rest van zijn familie en wil ook niet over hen praten. Hij houdt zich aan de afspraken bij de MA. Trajecten bij VDAB en partnerorganisaties werden stopgezet wegens teveel randvoorwaarden.

Drempels

slechte woonkwaliteit
 schuldenlast
 digibeet
 discriminatie
 vooroordelen
 laaggeschoold
 mobiliteitsproblemen
 gezinslast
 administratie - avers
 beperkt sociaal netwerk
 taalbarrière
 analfabetisme
 weinig cultuurparticipatie
 weinig zelfvertrouwen
 weinig zelfreflectie
 generatie armoede

medische factoren
 fysieke beperking
 cognitieve beperking
 psychische kwetsbaarheden
 juridische problemen
 detentieverleden
 inactiviteitsval
 financiële kwetsbaarheid
 familiale problemen
 intra familiaal geweld
 beperkte soft skills
 maatschappelijke attitudes
 beperkte copingskills
 verslavingsproblematiek
 stressgevoelig
 migratie- achtergrond
 ADL

Regio:
Waasland

Huidige belevens van de dienst:

Gedwongen hordeloper: niet kunnen door randvoorwaarden

Voor Pavel is de ondersteuning van de dienstverlening één van de enige ankerpunten in zijn leven. Hij is soms boos, onwennig en teleurgesteld maar evengoed hoopvol, enthousiast en vol motivatie.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

SALED

**“Mijn familie in mijn thuisland
heeft mijn financiële steun
nodig”**

Context:

Saled is een 22 jarige erkende Afghaanse vluchteling die in een appartement op het platteland woont. Hij vluchtte voor het dictatoriaal regime in zijn thuisland en worstelt met de traumatische ervaringen die dit met zich meebrengt. Hij wil hier echter niet over praten omdat dit teveel emoties in hem losmaakt waar hij op dit moment niet mee wil geconfronteerd worden uit angst voor de psychische gevolgen.

Saled is laaggeschoold maar werkte in Afghanistan als vrachtwagenchauffeur. Hij is sociaal en leergierig en wil zo snel mogelijk een nieuwe job om zijn familie in Afghanistan financieel te kunnen ondersteunen.

Sinds kort volgt hij Nederlandse les maar dit verloopt moeizaam daar hij nooit leerde lezen en schrijven. Hij spreekt vloeiend Engels waardoor communicatie wel mogelijk is. Hij wil graag zo snel mogelijk werk, het maakt voor hem niet uit welk werk. Hij ervaart een grote druk om zijn familie te helpen en vindt het daarom moeilijk om te begrijpen dat een opleiding of het verwerven van nieuwe vaardigheden op dit moment een beter perspectief geeft op lange termijn.

Zijn prioriteit is zijn familie in Afghanistan maar dit zorgt ervoor dat hij de kansen die hij zou kunnen grijpen niet neemt.

Sociaal netwerk

Saled heeft enkel contact met hulpverleners en andere bewoners in het asielcentrum waar hij momenteel verblijft. Hij onderhoudt telefonisch en digitaal contact met zijn familie in Afghanistan.

Drempels

slechte woonkwaliteit
schuldenlast
digibeeft

discriminatie

vooroordelen

laaggeschoold

mobilititsproblemen

gezinlast

administratie - avers

beperkt sociaal netwerk

taalbarrière

analfabetisme

weinig cultuurparticipatie

weinig zelfvertrouwen

weinig zelfreflectie

medische factoren
fysieke beperking
cognitieve beperking
psychische kwetsbaarheden
juridische problemen
detentieverleden
inactiviteitsval
financiële kwetsbaarheid
familiale problemen
intra familiaal geweld
beperkte soft skills
maatschappelijke attitudes
beperkte copingskills
verslavingsproblematiek
stressgevoelig
migratie- achtergrond

Regio: Waasland

Begeleidingsvraag:

Help me een leven uit te bouwen in dit land zodat ik zo snel mogelijk een job vindt waardoor ik mijn familie in mijn thuisland financieel kan ondersteunen.

motivatie

**Ik wil mijn familie dankbaarheid
tonen en hen financieel onder-
steunen.**

Huidige belevenis van de dienst:

Tekortschietende belofte

Saled's traject wordt gekenmerkt door veel enthousiasme en hoop op een snelle oplossing voor zijn financiële behoefte's. De hindernissen die hij ervaart (administratie, Nederlandse les, beperkte vaardigheden) zorgen voor frustratie en moedeloosheid. Saled vindt het moeilijk om op lange termijn te denken en begrijpt niet dat hij niet onmiddellijk aan de slag kan.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

- **Arena-analyse**

In elke regio werd een arena-analyse georganiseerd met de kernpartners VDAB en Lokale Besturen. In Waasland ging deze door op 27 februari 2023. Uit deze arena-analyse komen een aantal types dienstverlening die nodig zijn in het lokale partnerschap.

Op basis van de veel voorkomende persona's en bovenstaande regio-uitdagingen is er in regio Waasland nood aan onderstaande types dienstverlening (geordend op volgorde van belangrijkheid) om tegemoet te komen aan de vaakst voorkomende problematieken:

PROBLEMATIEK	TYPE DIENSTVERLENING
Geen, beperkt of onbetrouwbaar sociaal netwerk (vaak ook geen partner) Vaak in combinatie met instabiele familiale context in huidig gezin of in gezin waarin de persoon is opgegroeid.	Er is nood aan een verbindende generalistische trajectbegeleider tussen de persoon in kwestie en mogelijke netwerken. Deze trajectbegeleider focust op : wie is deze mens, wat wil, kan en is realistisch op vlak van activering en wat zijn hiertoe de ondersteuningsnoden op de verschillende levensgebieden? En onderscheidt zich van de rol van een maatschappelijk assistent of bemiddelaar bij VDAB maar is hieraan wel complementair en neemt ook een adviserende rol op zich. Er is nood aan begeleiding op maat (meegaan naar afspraken, meedenken over oplossingen, onvoorwaardelijke steun), een klankbord, iemand die met de juiste intensiteit kan begeleiden en doorverwijzen. Mogelijks kunnen vrijwilligers of ervaringsdeskundigen als buddy van betekenis zijn om mensen die iets verder in het traject staan te ondersteunen Het vergezellen van de klant tijdens zijn/haar traject om de door hem of haar ervaren drempels, op alle levensdomeinen, te overstijgen. De hulp- en/of dienstverlener gaat mee op zoek naar een passend aanbod, afgestemd op de interesses en competenties van de klant en bewaakt het gehele proces en blijft aanspreekpunt. Er is aandacht voor het versterken van het netwerk van de klant. Er moet gewerkt kunnen worden vanuit een opgebouwde vertrouwensband. Er is nood aan een casemanager of trajectbegeleider die naast de persoon in kwestie staat en mee het af te leggen traject bewandelt en die kan doorverwijzen naar hulp op maat. De focus moet liggen op een aanklappende en outreachende aanpak en vooral een menselijke aanpak. De begeleiding moet veel intensiever zijn voor deze klanten en het traject moet opgedeeld worden in kleinere stappen, zodat er sneller een succeservaring kan bereikt worden.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

	Bijkomend is er nood aan sociale en zinvolle dagbesteding voor volwassenen als opstap naar evt. werk (vb. betekenisvol werk in groepsverband).
Huisvestingsproblemen (dakloos, geen duurzame/voldoende grote woning, voortdurende zoektocht naar woonst)	Nood aan aanklappende begeleiding in de vorm van woonbegeleiders, woonbuddy's, ... Nood aan begeleider die het aanbod van OCMW, CAW, sociaal verhuurkantoor, maatschappij voor huisvesting kan verhelderen en faciliteren.
Psychologische kwetsbaarheid en al dan niet (een vermoeden van) een psychisch probleem	Psychologische ondersteuning op maat van het probleem en op maat van de klant (laagdrempelig, betaalbaar/gratis, snel beschikbaar, mogelijkheid tot snel diagnosticeren) Nood aan overkoepelende trajectbegeleider die psychologische/sociale begeleiding biedt en tegelijkertijd de brug kan helpen maken met het aanbod van het GGZ landschap op 1ste, 2e en 3e lijn?
Geen of beperkte kennis Nederlands	Nood aan competentieversterking Nederlands op maat van het profiel van de klant & aan brugfiguren die instaan voor de ondersteuning (toeleiden naar Nederlandse lessen, laagdrempelige oefenkansen,...). Niet zozeer nood aan extra Vlaams aanbod Nederlandse lessen. Laagdrempelige oefenkansen Nederlands op maat en op tempo van de klant (als aanvulling op bestaande Nederlandse lessenkaders). Vb. oefenkansen en conversatietafels. Hulp in de zoektocht naar een job , zonder dat kennis Nederlands een voorwaarde is. <u>Kanttekening:</u> De hoofdvraag van die klanten is vaak "werk". Daarom is er nood aan arbeidsbegeleiding / jobhunting voor deze profielen met geen of beperkte kennis Nederlands, gezien de doelgroep moeite heeft om werk te zoeken door de missende kennis van de taal in combinatie met gebrek aan kennis van de juiste bedrijven, arbeidsmarkt, hoe werk zoeken. Er is dus nood om regelmatig samen intensief (bij voorkeur 1 op 1) te zoeken via een contacttaal of tolk . Deze klanten willen en kunnen vaak werken als ze ondersteuning krijgen in het bellen naar werkgevers, interimkantoren, ... Gerichte/efficiënte jobhunting met een ervaren jobhunter die een netwerk kan uitbouwen met werkgevers die open staan voor anderstalige werknemers . Hiernaast kan er nog steeds ruimte zijn voor lessen Nederlands. Hun voornaamste vraag is werk en niet nog extra Nederlands. Naast 1 op 1 begeleiding inzetten op collectieve stages/enclavewerking bij bedrijven zodat mensen competenties kunnen tonen zonder sollicitatieprocedure te moeten doorlopen . Werkgevers zijn bereid om

Capacity Building Lokale Partnerschappen

	compromissen te sluiten op vlak van Nederlands als ze doorzettingsvermogen, motivatie en leerbereidheid ervaren.
Beperkte mobiliteit (geen rijbewijs, niet vertrouwd met openbaar vervoer)	Laagdrempelige en gratis fietsopleiding aanbieden en gratis ter beschikking stellen van (deel)fietsen. Hulp en begeleiding op maat bij het nemen van het openbaar vervoer (van ticket kopen tot zich effectief verplaatsen) Afstemmen aanbod openbaar vervoer op bredere waaier aan werkuren Rijlessen (auto/brommer), hulp en financiering bij halen praktisch rijbewijs Degelijk uitgewerkt en toegankelijk mobiliteitsplan voor de regio Hersteldienst aan huis
Verslavingsproblematiek (drugs, alcohol, gamen, gokken)	Drughulpverlening (ambulant, mobiel, residentieel). Er moet begeleiding mogelijk zijn op verschillende niveaus. Het kan zeer laagdrempelig zijn, maar het kan ook doorverwijzing voor een opname zijn. Ook voor en na een mogelijke opname is er nood aan aangepaste begeleiding.
Geen of beperkte werkervaring of beperkte mogelijkheden door fysieke klachten	Arbeidstrajectbegeleiding (vb. bij anderstaligen): gebrek aan kennis Nederlands als hindernis om op zoek te gaan naar werk + te weinig kennis van de arbeidsmarkt. Hiervoor kan regelmatig, 1 op 1 intensief zoeken onder begeleiding van een tolk of in een gekozen contacttaal). Bruggen slaan via eclavewerking Mobiele testwerkvloeren om te zien wat werkt en wat niet (i.f.v. mogelijke fysieke klachten). Competentieversterkende voortrajecten, maw georganiseerde activiteiten die zowel vormend, recreatief, maatschappelijk relevant als arbeidsgerelateerd zijn.
Lage zelfkennis, zelfoverschatting, verlammende onzekerheid Vaak in combinatie met laaggeschoold zijn, onvoldoende ontwikkelde vaardigheden en geen of beperkte werkervaring	Nood aan uitbouwen vertrouwensband met contactpersoon. Betrokkenheid en bereikbaarheid van contactpersoon moet gegarandeerd kunnen worden. Een vast aanspreekpunt bij wie de klant terecht kan is essentieel om stappen vooruit te kunnen zetten. Attitudecoach, attitudetraining Tijd en geduld om het proces door te maken (terugval is realistisch)

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Zelf geen structuur kunnen aanbrengen in het eigen leven, zelf niet kunnen instaan voor eigen administratie en financiën (vaak in combinatie met schuldenlast of context van generatiearmoede)	Administratieve hulpverlening/dienstverlening op maat Budgethulpverlening/schuldbemiddeling (toegankelijk)
Geen kinderopvang, alleen moeten instaan voor het huishouden en de kinderen	Betaalbare plaatsen voor buiten- en naschoolse kinderopvang of creatieve alternatieven via nieuw opgebouwd sociaal netwerk van de persoon in kwestie.
Beperkte digitale vaardigheden	Traject op maat bepalen, uitzoeken welke vaardigheden essentieel zijn om stappen te zetten (evt. samen met de buddy, digipunt,...).

• Resultaten verrijkingsdag

In deze regio werd op 29/03/2023 een verrijkingsdag georganiseerd met externe partners. Deze verrijking werd georganiseerd per regio-uitdaging voor regio Waasland. Externe partners kregen ook de kans om de vaak voorkomende persona's verder aan te vullen. De aanpassingen aan de persona's werden al meegenomen in een nieuwe versie van de persona's (zie hierboven). De aanvullingen op de regio-uitdagingen zijn reeds verwerkt in de herwerkte versie van de regio-uitdagingen (zie hierboven). Belangrijke bijkomende opmerkingen die op de verrijkingsdag naar boven kwamen zijn:

Mensen met een migratieachtergrond missen vaak een breder netwerk en vinden niet altijd de weg naar de juiste dienstverlening door **weinig sociale & culturele participatie**.

Nieuwkomers worden na enkele maanden vaak geconfronteerd met de harde realiteit dat het vinden van huisvesting, een job, een opleiding niet van een leien dakje verloopt. Zij hebben nood aan **mentale ruimte** om hiermee om te gaan en zich aan te passen aan de nieuwe realiteit die zich presenteert. Zeker in omgevingen waar vluchtelingencentra gevestigd zijn is dit een gegeven om rekening mee te houden.

Bij alle regio-uitdagingen komt de problematiek naar voren van de zoektocht naar een **zinnvolle dagbesteding en vrije tijdsbesteding**. Die zijn vaak onvoldoende of niet aanwezig (evt. door omgekeerd dag- en nachtritme). Dit werkt **isolatie** in de hand.

Bijkomend is het **aanbod van openbaar vervoer**, er is in grote mate sprake van **vervoersarmoede** bij de kwetsbare mensen.

Vaak heeft een **slechte huisvesting een negatieve invloed op de gezondheid** (versterken van reeds aanwezige fysieke klachten of ziekte in de hand werken). Dit probleem komt voor bij alle leeftijden, zowel bij oudere personen als bij jongeren. Los daarvan is er een groot **tekort aan betaalbare woningen**.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

De deelnemers benadrukken dat de mogelijkheden op de reguliere arbeidsmarkt voor **taalarme, laaggeletterde mensen** relatief beperkt zijn. Er worden momenteel weinig kansen gegeven om een job te bemachtigen als de **kennis van het Nederlands** ontoereikend is. Hoe kunnen we de **verwachtingen van werkgevers beter afstemmen** op wat haalbaar is voor de toekomstige werknemer? Hoe kunnen we Nederlands leren en werken tegelijk laten lopen (evt. op de werkvloer?) Hoe kunnen we inzetten op informele praatgroepen met lotgenoten? Hoe kunnen we **in tussentijd de communicatie verbeteren** op een snelle en betaalbare manier?

Als aanvulling wordt aangegeven dat er een gebrek is aan **kennis over de arbeidsmarkt** en vaak onrealistische verwachtingen zijn qua loon, inhoud en mogelijkheden die een job kan bieden. Zwart werk wordt (vaak door jongeren) gezien als “easy money” en dus als de makkelijkste oplossing. **Betere contacten met vakbonden, belangenverenigingen is hierbij aangewezen.**

Er wordt benadrukt dat in de regio-uitdagingen duidelijk naar voren moet komen dat de personen in kwestie vaak **langdurige ondersteuning en intensieve begeleiding** nodig hebben. **Terugval** is zeker mogelijk en daarmee moet in het aanbieden van de hulpverlening en dienstverlening zeker rekening gehouden worden.

Algemene toevoeging: nood aan een **integrale benadering**, waarbij niet enkel met het individu aan de slag gegaan wordt, maar ook met het systeem rond het individu (ouders, kinderen, familiehereniging,...). Bovendien is de **aanpak erg op maat**, want elk individu is anders en heeft een andere rugzak met bagage bij zich.

Naast expertise op bepaalde levensdomeinen is het cruciaal dat de personen in kwestie kunnen terugvallen op een **vertrouwenspersoon /trajectgezel /coach / brugfiguur** die de hele weg samen met hen aflegt. Die persoon kan dan de drempels naar de experts verkleinen. Hierdoor komt de nadruk te liggen op **vertrouwen** en **gelijkwaardigheid** i.p.v. op macht en afhankelijkheid. Een casemanager zou de brug kunnen zijn naar de nodige expertise. Dit bevestigt sterk wat reeds in de arena-analyse naar boven kwam.

Een algemene aanvulling die van toepassing is op alle regio-uitdagingen: De regio-uitdagingen vertrekken voornamelijk vanuit wat de personen niet kunnen of welke drempels ze hebben. Het zou helpen om de **regio-uitdagingen te benaderen vanuit wat de personen wel kunnen en welke talenten en krachten ze hebben**. Hierdoor kan de persoon in kwestie gemotiveerder het begeleidingstraject aangaan en kunnen de begeleiders meer positieve perspectieven geven. Bovendien worden de **hiaten in onze systemen in de samenleving** in de huidige formulering van de regio-uitdagingen niet benadrukt, terwijl die er wel zijn. Dienstverleners zouden zich dus zeker de vraag kunnen stellen hoe ze zich nog beter kunnen organiseren om aan de noden van de doelgroep tegemoet te komen.

Wat betreft de begeleiding van klanten wordt de nadruk gelegd op **een nieuwe manier van samenwerken** op zeer lokaal niveau (geen hokjesdenken, niet van het kastje naar de muur sturen, essentiële diensten werken samen in 1 huis, combinatie van diensten die hulp aanbieden en die ontspanningsmogelijkheden bieden...). Dit kan voor kwetsbare personen het verschil maken.

Algemeen aandachtspunt zijn de **lange wachtlijsten voor eender welke hulp- of dienstverlening**. Indien we kunnen evolueren naar kortere/geen wachtlijsten, kunnen kwetsbaren sneller hulp krijgen, waardoor ze niet verder wegzakken in isolement en sneller geactiveerd kunnen worden.

Volgende **doelgroepen** kregen extra aandacht op de verrijkingsdag aangezien ze volgens de aanwezigen ook veel voorkomen in regio Waasland en onderbelicht bleven in de geformuleerde regio-uitdagingen:

Capacity Building Lokale Partnerschappen

In regio Waasland is er een aanzienlijke groep **jongeren zonder diploma** (16-20 jaar), die nergens aansluiting bij vindt. Vaak zijn ze schoolmoe door een moeilijke schoolloopbaan (de zogenaamde “schoolverlaters”), hebben ze nog geen werkervaring en beschikken ze niet over de nodige arbeidsattitudes om werk te vinden. Bovendien moeten deze personen vaak al op jonge leeftijd **alleen wonen**. Vaak hebben ze een schuldenlast en hebben ze onrealistische loonsverwachtingen. Wanneer ze horen welk loon ze maar zullen krijgen, neemt hun bereidheid om aan de slag te gaan af. Eerdere projecten wezen uit dat een **aanklampende aanpak** nodig is (vb. buddywerking, iemand die hen mee op sleeptouw neemt, een vertrouwenspersoon,...). Vaak is deze doelgroep niet gekend bij VDAB of OCMW. Hierdoor is een **outreachinge aanpak** nodig (op verschillende domeinen, vb. psychologische hulpverlening/dienstverlening, huisvesting, opleidingsaanbod, zorgaanbod...) of moet er **vindplaatsgericht** gewerkt worden voor personen die nu nog onder de radar blijven of zich in een uiterst kwetsbare positie bevinden. Bovendien is een goede samenwerking met het onderwijsveld nodig om reeds vroeg te kunnen bijsturen en preventief te kunnen werken. In andere gevallen heerst er **wantrouwen** ten opzichte van bepaalde instellingen of de aangeboden hulpverlening en dienstverlening, aangezien deze personen vaak al meerdere trajecten doorlopen hebben. Hierdoor daalt ook hun motivatie om nogmaals aan de slag te gaan.

Enkele deelnemers benadrukken dat er weinig expertise is **intra-Europese migranten** is die een zwakke positie bekleden op de arbeidsmarkt.

Een profiel dat ontbreekt in de persona's van regio Waasland zijn **mensen die in contact kwamen met het gerecht** (vb. justitiabelen, mensen met een penitentiair verleden, ex-gedetineerden, personen met een enkelband,...). Die personen komen vaak in aanraking met een bijkomende drempel bovenop alle vaak voorkomende drempels zoals huisvestingsproblemen, schulden, taalproblemen, psychologische kwetsbaarheid, verslaving, beperkt sociaal netwerk,...). Hun justitieel statuut zorgt voor **een moeilijke integratie** in de maatschappij. Het hebben van een strafblad is voor veel werkgevers nog steeds bepalend. Langdurige detentie werpt vele drempels op om zich opnieuw te kunnen integreren in de samenleving. Hiervoor is passende begeleiding nodig. De personen in kwestie krijgen het “gat in hun CV” moeilijk uitgelegd en kunnen vaak niet rekenen op begrip. Bovendien zijn de uurroosters van bepaalde jobs niet afgestemd op de uren die zij buiten de muren van de gevangenis mogen spenderen. Bovendien is het gebrek aan continuïteit in hulp- en dienstverlening binnen en buiten de gevangenis een knelpunt. Er is expertise nodig om met deze doelgroep aan de slag te gaan.

In sommige gevallen zijn de jongeren of jongvolwassenen in kwestie groot geworden in een **pleeggezin**. Ze werden reeds vroeg in hun eigenlijk gezin weggehaald door de instabiele omstandigheden. Ze dragen een **instellingsverleden (in bijzondere jeugdzorg)** met zich mee. Vaak zijn ze schoolmoe en kan de overstap naar werk niet vlot gemaakt worden. Ook deze doelgroep vraagt een specifieke aanpak. Er wordt in dit kader geobserveerd dat ook rekening dient gehouden te worden met het gezin van herkomst, en de verschillende gezinsvormen waarin deze jongeren zich toe verhouden.

Psychische kwetsbaarheden zijn (bijna) alle persona's aanwezig en hebben een grote impact op het individu en het persoonlijk, sociale als professionele traject dat kwetsbare burgers en inactieven afleggen. Er dient rekening gehouden te worden met (vermoedens van) specifieke diagnoses en aanpak die daarvoor nodig is. Maatgericht werk (not one size fits all) is hierbij een belangrijke leidraad. In dit kader wordt het belang van **psychiatrische hulpverlening**, de toegankelijkheid ervan en mogelijke **samenwerkingen met psychiatrische** instellingen, CGG's en andere **welzijnspartners** in de omgeving aanbevolen.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Er is onvoldoende aandacht voor de **niet-gekende, niet-actieve personen**, vb. langdurig zieken, uitgeprocedeerde asielzoekers, mensen op medisch pensioen, niet-beroepsactieven die omwille van een verandering in de gezinssituatie toch opnieuw de draad willen oppikken of net niet meer in staat zijn om verder te werken. Er moet ook aandacht zijn voor profielen die wel werkervaring hebben en geschoold zijn en die sterk op zoek zijn naar een betekenisvolle rol in de samenleving. Vaak vallen zij keer op keer uit door tal van drempels, zoals een **vermoeden van psychische kwetsbaarheid** (vaak nog niet-gediagnosticeerd, zoals vb. AD(H)D, ASS, heropstart na burn-out,...), gebrek aan taal om over hun kwetsbaarheid te praten (ondanks taalmachtig te zijn) of door gevoelens zoals angst, schaamte of gebrek aan zelfvertrouwen. Langs de kant van de werkgever is er vaak **handelingsverlegenheid** om om te gaan met mensen die een psychische kwetsbaarheid hebben. Hierdoor worden kansen soms ontzegd of ontstaat er onveiligheid.

Er wordt tijdens de verrijking input gegeven over het **werkgeversluik** en hoe niet beroepsactieven en werkzoekenden met een complexe problematiek vaak moeilijk aansluiting vinden in het werkveld. Het lokaal partnerschap dient zich hiervan bewust te zijn maar dit is niet de focus van de dienstverlening waar het partnerschap zich zal richten:

Er wordt aangegeven dat er ondersteuning nodig is in de zoektocht naar aangepast werk én naar werkgevers toe, opdat zij hun werknemers passende begeleiding kunnen bieden op de werkvloer. Werkgevers moeten meer informatie krijgen over bepaalde doelgroepen en drempels, zodat ze hierop kunnen inspelen. In de praktijk blijkt dat er nood is aan **oefenvloeren** in functie van oriëntering en activering van deze doelgroep (in het kader van bijleren terwijl ze aan het werk zijn). Er moet extra aandacht komen om te kunnen **participeren op de arbeidsmarkt mét je kwetsbaarheid** (vb. psychische (vaak nog niet gediagnosticeerde) uitdagingen, langdurige ziekte, bepaalde persoonskenmerken, neurodiversiteit,...). Er is nood aan **aangepaste en inclusieve werkvloeren** waar de nodige begeleiding voorzien is. Het belang van **laagdrempelige ontmoetingsplekken/groeiplekken op de werkvloer** wordt onderstreept. Op die plaatsen zou aandacht moeten zijn voor netwerkopbouw, relatiebekwaamheid, oefenkansen Nederlands, ruimte om te ventileren over psychische kwetsbaarheid, ruimte om zelfinzicht te ontwikkelen.

Mogelijkheden voor **vertalingen** (tolken inschakelen) van officiële documenten zijn te weinig beschikbaar en zijn drempelverhogend.

Er wordt door de deelnemers aangegeven dat **werkgevers** vaak weinig tot geen kennis hebben van de verschillende aspecten waar kwetsbare werkzoekenden en inactieven mee worstelen. Er lijkt nood aan betere, concretere en **drempelverlagende begeleiding** voor werkgevers die **sensibiliseert** over de verschillende doelgroepen, vooroordelen en uitdagingen. Bijvoorbeeld: wegwerken en sensibilisering mbt stigma rond detentie, psychische kwetsbaarheden, taal, migratie, etc.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Aanvullende personas na verrijking:

Sabiha

"Ik weet niet hoe ik goed moet
doen voor iedereen"

Context:

Sabiha is een 57-jarige vrouw van Turkse origine die in een sociale woning in een centrumstad woont. Haar volwassen dochter is recent bij haar komen inwonen. De dochter heeft een ernstige psychische kwetsbaarheden en werd meerdere keren opgenomen in de psychiatrische instellingen.

Ze is geschorst van het recht op werkloosheidsvergoeding omdat ze onvoldoende haar werkbereidheid kon aantonen en heeft nu een leefloon. Ze is analfabeet en haar gesproken Nederlands is beperkt.

Sabiha genoot een opleiding snit en naad en werkte in de schoonmaaksector. Twaalf jaar geleden moest ze stoppen omwille van medische problemen. Hierdoor is het voor haar medisch bijna niet mogelijk om nog te werken. Ze wil een ziekteutkering aanvragen zodat ze niet langer moet ingaan op werk-aanbiedingen (hoewel dit lager is dan het leefloon). Hiervoor heeft ze een attest van haar arts gekregen.

Een ziekteutkering zou een oplossing bieden voor haar eigen medische problemen maar er is duidelijk een vraag naar begeleiding voor het administratieve en psycho-sociale luik die de zorg voor zowel dochter, vader als zichzelf met zich meebrengt.

Sociaal netwerk

Sabiha heeft weinig tot geen sociaal netwerk en heeft enkel regelmatig contact met de begeleider van het OCMW en enkele buurvrouwen. Ze staat in voor de zorg van haar dochter die kampt met psychische kwetsbaarheden en haar vader met medische problemen.

Drempels

slechte woonkwaliteit
schuldenlast
digibeeet
discriminatie
vooroordelen
laaggeschoold
mobiliteitsproblemen
gezinslast
administratie - avers
beperkt sociaal netwerk
taalbarrière
analfabetisme
weinig
cultuurparticipatie
weinig zelfreflectie
weinig zelfvertrouwen

medische factoren
fysieke beperking
cognitieve beperking
psychische kwetsbaarheden
juridische problemen
detentieverleden
inactiviteitsval
financiële kwetsbaarheid
familiale problemen
intra familiaal geweld
beperkte soft skills
maatschappelijke attitudes
beperkte coping skills
verslavingsproblematiek
stressgevoelig
migratie- achtergrond
ADL

Regio: Waasland

Begeleidingsvraag:

Help me de juiste dienstverlening te vinden
voor de veelheid aan problemen die ik ervaar.

motivatie

Ik wil dat mijn dochter en vader
zich goed voelen

Huidige belevenis van de dienst:

Wantrouwige buitenstaander

Sabiha heeft weinig tot geen taalkennis en geen digitale vaardigheden en haar competenties schieten tekort voor menige job. Ze is gefrustreerd door de wirwar aan administratie en obstakels die ze ervaart terwijl ze zorgt voor haar familieleden en tegelijk zelf medische en psychische klachten ervaart. Ze heeft nood aan een luisterend oor en tegelijk aan duidelijke, praktische hulp en doorverwijzing.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Laleh

**"Ik wil uit deze vicieuze cirkel
breken"**

Context:

Laleh is een 26 jarige vrouw van Iraakse origine. Ze woont samen met haar man in een huis in een provincie stad dat ze officieus huren met andere mensen zonder verblijfsstatuut. Ze verblijft met haar man illegaal in België.

Laleh spreekt een beetje Nederlands maar leert snel via diverse apps die ze dagelijks gebruikt.

Ze werkt in het illegaal arbeidscircuit in een carwash en wordt daar gepest door collega's. De continue pesten en eisen emotioneel en psychisch hun tol en Laleh weet niet hoe ze moet opkomen voor zichzelf. Het loon is verwaarloosbaar en niet genoeg om van te leven.

De man van Laleh beweegt zich in het illegale milieu en er is frequent fysiek, verbaal en emotioneel misbruik.

Laleh droomt van stabiliteit, een volwaardige job en een geldig verblijfsstatuut.

Ze hoorde van andere vrouwen in het gebouw waar ze woont dat ze als dertelander een arbeidskaart kan krijgen als ze een knelpuntberoep kan invullen en nam daarom contact op met het OCMW.

Sociaal netwerk

Laleh heeft weinig tot geen sociaal netwerk en heeft enkel regelmatig contact met enkele vrouwen in het gebouw. Bij hen vindt ze een beetje steun en troost voor het misbruik dat ze zowel thuis als op het werk ervaart.

Drempels

lechte woonkwaliteit

schuldenlast

digibeeft

discriminatie

vooroordelen

laaggeschoold

mobilitieitsproblemen

gezinslast

administratie - avers

beperkt sociaal netwerk

taalbarrière

analfabetisme

weinig

cultuurparticipatie

weinig zelfreflectie

weinig zelfvertrouwen

medische factoren
fysieke beperking
cognitieve beperking
psychische kwetsbaarheden
juridische problemen
detentieverleden
inactiviteitsval
financiële kwetsbaarheid
familiale problemen
intra familiaal geweld
beperkte soft skills
maatschappelijke attitudes
beperkte coping skills
verslavingsproblematiek
stressgevoelig
migratie- achtergrond
ADL

Regio: Waasland

Begeleidingsvraag:

Help me voor mezelf opkomen en onafhankelijk worden.

motivatie

**Ik wil een gelukkig & stabiel leven
zonder angst.**

Huidige belevenis van de dienst:

Tekortschietende belofte: niet kunnen door randvoorwaarden.

Laleh ervaart de dienstverlening als een lichtpuntje in haar leven op dit moment. Ze klampt zich vast aan de weinige mogelijkheden die ze heeft om voor zichzelf stappen te zetten naar onafhankelijkheid. Ze geeft aan vaak angstig te zijn en het illegale statuut haar veel stress en onzekerheid bezorgt.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

- **Andere lokale input**

Lokaal partnerschap Sint-Niklaas

1. Bevolking en huishoudens

1.1. Bevolking

In het lokaal partnerschap Sint-Niklaas wonen 80 167 inwoners. 22,1% van de inwoners is minderjarig en 19,6% is 65+. 58,3% van de inwoners is tussen de 18 en 64 jaar. Het aandeel vrouwen bedraagt 50,7%.

In Vlaanderen is 19,4% minderjarig en 20,9% 65 jaar of ouder. Het aandeel inwoners op beroepsactieve leeftijd, m.a.w. tussen de 18 en 64 jaar bedraagt 59,7%. Het aandeel vrouwen bedraagt er 50,4%.

In vergelijking met Vlaanderen heeft Sint-Niklaas een hoger aandeel minderjarigen en een lager aandeel inwoners op beroepsactieve leeftijd en 65+-ers.

67,1% van de inwoners of 54 300 inwoners zijn van Belgische herkomst, 26 650 inwoners of 32,9% heeft een niet-Belgische herkomst. In Vlaanderen heeft 75,3% een Belgische herkomst en 24,7% een niet-Belgische. Sint-Niklaas kent een merklijk hoger aandeel inwoners van niet-Belgische herkomst.

Wat woonstabiliteit betreft woonde 89,5% van de inwoners op hetzelfde adres als het voorgaande jaar, 10,5% van de inwoners verhuisde naar een ander adres. Het aandeel inwoners dat niet meer op hetzelfde adres woonde als het voorbije jaar is in Sint-Niklaas groter dan het Vlaams gemiddelde. Van de Vlaamse bevolking woonde 91% nog op hetzelfde adres dan het voorbije jaar, 9% op een ander adres.

(Bron: provincies.incijfers.be – 2022)

1.2. Huishoudens

1.2.1. Alleenwonenden

Sint-Niklaas telt 34 332 huishoudens. 11 607 huishoudens of 33,8 % van de huishoudens zijn éénpersoonshuishoudens of m.a.w. alleenwonenden. 48,1% zijn alleenwonende mannen, 51,9 % alleenwonende vrouwen. Van de alleenwonenden heeft 92,7% een Belgische en 7,1% een vreemde nationaliteit.

1 207 van de 11 607 alleenwonenden of 10,4% is tussen de 15 en 29 jaar, 5 749 alleenwonenden of 49,5% tussen de 30 en 64 jaar en 4 651 of 40,1% zijn ouder dan 65 jaar.

In Vlaanderen is 32,8 % alleenwonend; 48,2 % zijn alleenwonende mannen en 51,8 % is een alleenwonende vrouw. 90,1% van de alleenwonenden heeft de Belgische nationaliteit, 8,9% een vreemde nationaliteit. Van de alleenwonenden is 10,0 % tussen de 15 en 29 jaar, 48,7% tussen de 30 en 64 jaar en 41,3% is ouder dan 65 jaar.

1.2.2. Alleenstaande ouders

Van de 34 332 private huishoudens gaat het om 3 058 huishoudens 'alleenstaande ouder' of 8,9% van het aantal huishoudens betreft een 'alleenstaande ouder'. 82,2% zijn alleenstaande moeders, 17,8% alleenstaande vaders. Van de alleenstaande ouders heeft 87,0% de Belgische nationaliteit, 12,5% een vreemde nationaliteit. Sint-Niklaas kent een groter aandeel alleenstaande ouders met een vreemde nationaliteit dan Vlaanderen (10,5%) alsook meer alleenstaande moeders in vergelijking met Vlaanderen (79,6%).

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Van de alleenstaande ouders is 5,0% tussen de 15 en 29 jaar, 83,4% tussen de 30 en 64 jaar en 11,6 % is ouder dan 65 jaar. Het aandeel alleenstaande ouders tussen de 15 en 29 jaar ligt in Sint-Niklaas hoger dan in Vlaanderen (3,2%). Ook het aandeel alleenstaande ouders tussen de 30 en 64 jaar is groter dan in Vlaanderen (81,0%).

In Vlaanderen is 8,2% van de huishoudens een huishouden van het type 'alleenstaande ouder'. 79,6 % van de alleenstaande ouders zijn alleenstaande moeders, 20,4 % is een alleenstaande vader. 89,30% van de alleenstaande ouders heeft de Belgische nationaliteit, 10,50% een vreemde. 3,2% van de alleenstaande ouders is tussen de 15 en 29 jaar, 81,0% tussen de 30 en 64 jaar en 15,8 % is ouder dan 65 jaar.

(Bron: statistiek Vlaanderen – private huishoudens – 2022)

2. Arbeidsmarkt

2.1. Werkenden

In 2019 (*) waren er in Sint-Niklaas gemiddeld 48 287 inwoners op beroepsactieve leeftijd (15 tot 64 jaar); 35 159 onder hen of 72,8 % behoren tot de beroepsbevolking, 13 128 of 27,2 % tot de niet-beroepsactieve bevolking. Sint-Niklaas kent een groter aandeel niet-beroepsactieve inwoners dan Vlaanderen (25,8%).

De activiteitsgraad die aangeeft in welke mate de bevolking op beroepsactieve leeftijd actief is op de arbeidsmarkt als werkende of werkzoekende, bedraagt in 2019 (*) 72,8%. Hiermee doet Sint-Niklaas het minder goed dan Vlaanderen, waar de activiteitsgraad 74,2% bedraagt.

De werkzaamheidsgraad die de verhouding weergeeft tussen het aantal werkenden van 15 tot 64 jaar en het aantal inwoners in diezelfde leeftijdsklasse, is in Sint-Niklaas 67,2%. Ook hier doet Sint-Niklaas het minder goed dan Vlaanderen (69,8%).

De jobratio of de werkgelegenheidsgraad geeft het aantal jobs per 100 inwoners op beroepsactieve leeftijd (15-64 jaar) weer. Het is een indicator in hoeverre een gemeente, stad of regio erin slaagt om werk te verschaffen. Sint-Niklaas kent in 2019 een jobratio van 78,8%. De jobratio ligt hoger dan het Vlaams gemiddelde (73,6%).

In Vlaanderen waren er in 2019 (*) gemiddeld 4 189 208 inwoners op beroepsactieve leeftijd (15 tot 64 jaar); 74,2 % behoort tot de beroepsbevolking, 25,8 % tot de niet-beroepsactieve bevolking. De activiteitsgraad bedraagt 74,2 %, de werkzaamheidsgraad 69,8% en de jobratio 73,6%.

(*) 2019 zijn de meest recente data!

(Bron: Arvastat - 2019)

2.2. Werkzoekenden

In 2022 waren er in Sint-Niklaas gemiddeld 2 882 werkzoekenden. De werkzoekendengraad in Sint-Niklaas bedraagt 8,2% en ligt merkelijk hoger dan de Vlaamse werkzoekendengraad (5,7%).

Van de 2 882 werkzoekenden waren er 1 522 werkzoekende mannen of 52,8% en 1 360 werkzoekende vrouwen of 47,2%.

1 346 werkzoekenden of 46,7% was minder dan 1 jaar werkloos, 474 werkzoekenden of 16,4% was 1 tot 2 jaar werkloos en 1 062 werkzoekenden of 36,8% was meer dan 2 jaar werkloos. Sint-Niklaas benadert in alle leeftijdscategorieën het Vlaams gemiddelde.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Van de 2 882 werkzoekenden was 16,6% jonger dan 25 jaar, 74,7% tussen de 25-59 jaar en 8,7% was ouder dan 60 jaar. In vergelijking met Vlaanderen kent Sint-Niklaas een hoger aandeel jonge werkzoekenden (Vlaanderen: 14,8%) en werkzoekenden tussen de 25 en 59 jaar (Vlaanderen: 72,4%). Het aandeel oudere werkzoekenden is in Sint-Niklaas in vergelijking met Vlaanderen (12,8%) merkelijk kleiner.

Wat de scholingsgraad van de werkzoekenden betreft zien we dat in Sint-Niklaas 49,7% kortgeschoold is, 34,3% middengeschoold en 15,9% hooggeschoold. In vergelijking met Vlaanderen (43,6%) heeft Sint-Niklaas een significant hoger aandeel kortgeschoolde werkzoekenden. Het aandeel hooggeschoolde werkzoekenden ligt in Sint-Niklaas lager dan in Vlaanderen (20,7%).

Van de 2 882 werkzoekenden was 49,0% van allochtone origine en 51,0 autochtoon. Dit betekent dat bijna 1 op de 2 werkzoekenden van allochtone origine is. Het aandeel werkzoekenden van allochtone origine ligt in Sint-Niklaas merkelijk hoger dan in Vlaanderen.

574 werkzoekenden of 19,9% heeft een arbeidsbeperking, wat lager is dan het Vlaams gemiddelde (20,3%) en 20,6% van de werkzoekenden of 594 werkzoekenden heeft weinig kennis van het Nederlands, wat volledig in de lijn ligt met het Vlaams gemiddelde (20,5%).

Vlaanderen kende in 2022 een werkzoekendengraad van 5,7%. Er waren in 2022 gemiddeld 177 973 werkzoekenden waarvan 52,4% mannen en 47,6% vrouwen. 82 868 werkzoekenden of 46,6% was minder dan 1 jaar werkzoekend, 29 248 werkzoekenden of 16,4% was tussen de 1 tot 2 jaar werkloos en 65 884 werkzoekenden of 37,0% was meer dan 2 jaar werkloos.

14,8% van de werkzoekenden was jonger dan 25 jaar, 72,4% was tussen de 25 en 59 jaar en 12,8% was ouder dan 60 jaar. Van de 177 973 werkzoekenden waren er 77 548 of 43,6% kortgeschoold, 63 541 werkzoekenden of 35,7% middengeschoold en 36 832 of 20,7% hooggeschoold.

In Vlaanderen is 33,1% van de werkzoekenden van allochtone origine, heeft 20,3% een arbeidsbeperking en 20,5% heeft weinig kennis van het Nederlands.

(Bron: provincies.incijfers.be – jaargemiddelde 2022)

2.3. Niet-beroepsactieven

In 2019 (*) waren er in Sint-Niklaas gemiddeld 48 287 inwoners op beroepsactieve leeftijd (15 tot 64 jaar); 35 159 onder hen of 72,8 % behoren tot de beroepsbevolking, 13 128 of 27,2 % tot de niet-beroepsactieve bevolking. Sint-Niklaas kent een groter aandeel niet-beroepsactieve inwoners dan Vlaanderen (25,8%).

Van de niet-beroepsactieven is 59,9% een vrouw en 40,1% een man. 26,8% van de niet-beroepsactieve inwoners is tussen de 15 en 19 jaar, 13,6% tussen de 20 en 24 jaar, 30,3% tussen de 25 en 54 jaar en 29,2% is tussen de 55 en 64 jaar. 65,0% heeft een Belgische herkomst. Sint-Niklaas heeft onder de niet-beroepsactieve inwoners een groter aandeel vrouwen en inwoners tussen de leeftijd van 25 en 54 jaar dan Vlaanderen.

In 2019 waren er in Vlaanderen 1 081 806 inwoners of 25,8 % die tot de niet-beroepsactieve bevolking behoorden. Hiervan was 43,60% een man en 56,40% een vrouwelijke inwoner. 27,8% van de niet-beroepsactieve inwoners is tussen de 15 en 19 jaar, 14,9% tussen de 20 en 24 jaar, 26,0% tussen de 25 en 54 jaar en 30,0% is tussen de 55 en 64 jaar. 70,4% heeft een Belgische herkomst.

2019 zijn de meest recente data!

(Bron: provincies.incijfers.be – 2019)

Capacity Building Lokale Partnerschappen

3. Onderwijs

3.1. Hoogste onderwijsniveau van de inwoners

Sint-Niklaas kent in vergelijking met Vlaanderen een hoger aantal kortgeschoolde inwoners. Het percentage inwoners dat kortgeschoold is, m.a.w. inwoners die geen diploma secundair onderwijs hebben, ligt hoger dan het Vlaams gemiddelde. Het aandeel hooggeschoolde inwoners ligt in Sint-Niklaas lager dan in Vlaanderen.

Weliswaar dateren deze cijfers uit 2017. Recentere data is niet beschikbaar.

	% laaggeschoold (t.o.v. 25-plussers)	% midden-geschoold (t.o.v. 25-plussers)	% hooggeschoold (t.o.v. 25-plussers)	% onbekend onderwijsniveau (t.o.v. 25-plussers)
Beveren	38,1%	29,2%	25,7%	7%
Kruibeke	37,6%	29,5%	27%	5,9%
Lokeren	35,4%	28,2%	28,6%	7,7%
Moerbeke	35,2%	33%	27,7%	4,2%
Sint-Gillis-Waas	38,4%	28,4%	26,8%	6,5%
Sint-Niklaas	36,1%	26,5%	27,3%	10%
Stekene	39,5%	29%	25,2%	6,4%
Temse	36%	28,6%	27,3%	8,1%
Waasmunster	31,4%	26,8%	36,1%	5,7%
Zwijndrecht	35,6%	31,1%	24,8%	8,5%
Waasland	36,6%	28,4%	27,2%	7,9%
Vlaanderen	31,2%	29,4%	30,2%	9,2%

(Bron: provincies.incijfers.be – 2017)

3.2. Vroegtijdige schoolverlaters

Een vroegtijdige schoolverlater is een leerling die niet langer leerplichtig is en die het Vlaams secundair onderwijs verlaat zonder kwalificatie met een beroepsfinaliteit of een finaliteit doorstroom hoger onderwijs. Concreet gaat het dan om:

- een diploma secundair onderwijs;
- een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs (BSO);
- een eindgetuigschrift behaald in het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO);
- een certificaat behaald in de leertijd (Syntra);
- een getuigschrift behaald in de opleidingsvorm 3 (OV3) van het buitengewoon secundair onderwijs (BuSO);
- een certificaat behaald in het modulair stelsel van het BSO, het DBSO en BuSO OV3.

Voor het schooljaar 2020-2021 bedraagt het percentage vroegtijdige schoolverlaters in Sint-Niklaas 15,6%. Het ligt merkkelijk hoger dan het Vlaamse gemiddelde van 11,7%.

(Bron: provincies.incijfers.be – 2021)

Capacity Building Lokale Partnerschappen

4. Welvaart en welzijn

4.1. Tegemoetkomingen

4.1.1. Leefloners en equivalent leefloners

In het lokaal partnerschap zijn er gemiddeld per maand 1 085 (equivalent) leefloners. Hiervan zijn er 549 mannen of 50,6% en 536 of 49,4% vrouwen. Per 1 000 inwoners zijn er 13,54 (equivalent) leefloners. In Vlaanderen is dit 6,29 ‰.

Van de 1 085 (equivalent) leefloners zijn er 334 of 30,8 % tussen de 18 en 24 jaar, 466 of 42,9% tussen de 25 en 44 jaar en 236 of 21,7% tussen de 45 en 64 jaar. In Vlaanderen is 31,4% van het maandelijks gemiddeld aantal (equivalent) leefloners tussen de 18 en 24 jaar, 43,3% tussen de 25 en 44 jaar en 21,9% tussen de 45 en 64 jaar.

34,3% van de 1 085 (equivalent) leefloners zijn alleenstaand, 29,8% is samenwonend en 35,8% zijn leefloners met gezinslast. In Vlaanderen is 40,1% van de leefloners alleenstaand, 29,1% samenwonend en 30,8% zijn leefloners met gezinslast.

(Bron: provincies.incijfers.be – 2021 – maandgemiddelde)

4.1.2. Personen in collectieve schuldbemiddeling

In Sint-Niklaas waren in 2021 556 inwoners in collectieve schuldbemiddeling of 7,8 per 1 000 inwoners. In Vlaanderen bedraagt dit 5,3 ‰. Sint-Niklaas kent een groter aantal inwoners in collectieve schuldbemiddeling dan Vlaanderen.

(Bron: provincies.incijfers.be – 2021)

4.1.3. Kansarmoede-index

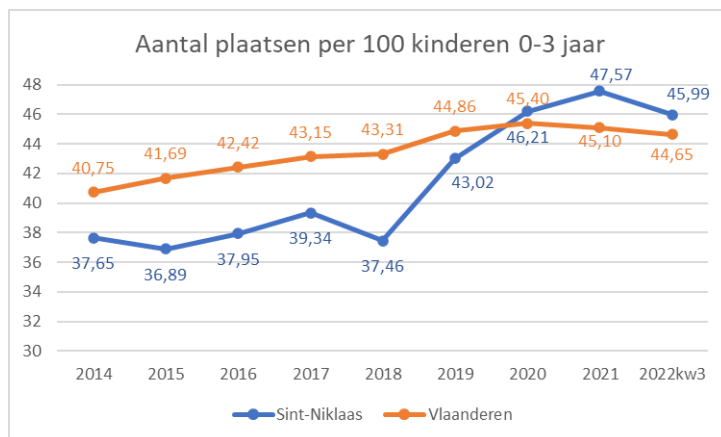
In vergelijking met het Vlaams gemiddelde (12,7 %) kent Sint-Niklaas een merkelijk hogere kansarmoede-index. De kansarmoede-index in Sint-Niklaas is 21,1%.

4.2. Aanbod kinderopvang

4.2.1. Aanbod baby's en peuters

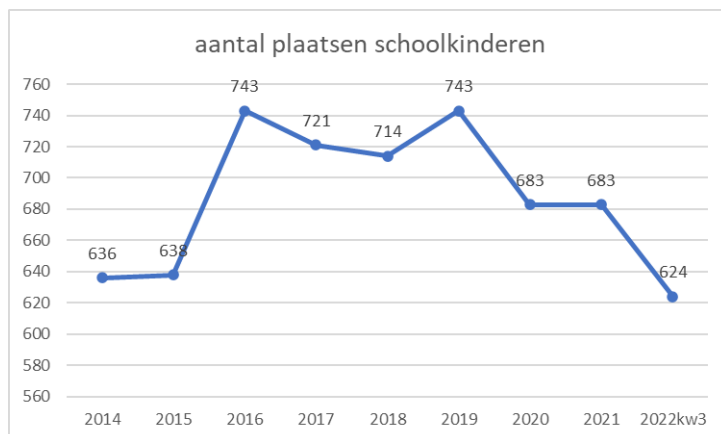
In Sint-Niklaas is het aantal plaatsen per 100 kinderen tussen de 0 en 3 jaar hoger dan het Vlaams gemiddelde. In het 3de kwartaal van 2022 zijn er per 100 kinderen tussen de 0 en 3 jaar 45,99 plaatsen. In Vlaanderen is dit 44,65.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

4.2.2. Aanbod schoolgaande kinderen

In 2022 (3de kwartaal) waren er in het Waasland 2 329 opvangplaatsen voor schoolgaande kinderen. 624 opvangplaatsen of 26,8% ervan situeert zich in Sint-Niklaas.

Bron: www.opgroeien.be – 2022 kw3

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Lokale timing

Lancering addendum	vrijdag 28 april 2023
Deadline kandidaturen	vrijdag 9 juni 2023 om 23u59
Beoordelen schriftelijke projectvoorstellen	week 24 en week 25 (12 juni tot en met 23 juni 2023)
Pitches en jury	Datum wordt in samenspraak bepaald en zal plaatsvinden in week 26, onder voorbehoud op vrijdag 30 juni 2023
Communicatie over beslissing	Ten laatste op vrijdag 7 juli 2023
Ontvangen en beoordelen van weerwoord	einddatum + 14 dagen (vrijdag 21 juli 2023)

Lokale contactpersoon

Heb je inhoudelijke vragen over het addendum? Neem dan contact op met:

Christine Soyez
Dienstcoördinator Maatschappelijke activering
Christine.Soyez@sint-niklaas.be
Stad & OCMW Sint-Niklaas
Abingdonstraat 99 – 9100 Sint-Niklaas

Aanleveren kandidatuur: capacitybuilding@sint-niklaas.be